

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon 2022 saajan valitsee Klaus Härö

Arkkitehtuurin Finlandia -palkintoehdokkaiksi 2022 on valittu Jyväskylän yliopiston kirjaston peruskorjaus, Jätkäsaaren koulu Helsingissä ja Serlachiuksen taidesauna Mäntässä. Suomen Arkkitehtiliitto (SAFA) myöntää Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon nyt yhdeksättä kertaa. Voittaja julkistetaan 3.10.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saajan valitsee vuosittain vaikuttaja, joka on tullut tunnetuksi muun alan asiantuntijana.

Klaus Härö on yksi maamme palkituimmista elokuvantekijöistä. Härön elokuvissa toistuvia aiheita ovat olleet lapset ja nuoret aikuisten maailman puristuksessa. Elokuva *Miekkailija* ylsi parhaan ulkomaisen elokuvan shortlistalle 2016 ja samana vuonna elokuvalla myönnettiin Golden Globe -ehdokkuus. Syyskuussa ensi-iltansa saa Härön ohjaama elokuva *My sailor, My love* (Rakkaani Merikapteeni), joka on suomalais-irlantilainen yhteistuotanto.

Ehdokkaita yhdistää sivistys ja arkkitehtuurin kokonaisvaltainen laatu

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon finalistikohteet valitsee vuosittain vaihtuva, SAFAn hallituksen nimittämä esiraati. ”Finlandia-ehdokkaiksi valitsimme yksimielisesti kolme hienoa rakennusta”, esiraadin puheenjohtaja, professori **Panu Lehtovuori** sanoo.

”Kahden sulkujen leimaaman koronavuoden jälkeen esiraati pääsi tutustumaan myös kouluihin, päiväkoteihin, sairaaloihin ja hoivakoteihin, mikä on osaltaan näkynyt työssämme.”

Lehtovuoren mukaan kohteita yhdistäviä tekijöitä ovat sivistys sekä suunnittelun ja toteutuksen laadukkuus. ”Valitut kolme arkkitehtonista, maisemallista ja urbaania kohdetta muistuttavat toisaalta huippulaatuisten tieteen, koulutuksen ja oppimisen ympäristöjen merkityksestä ja toisaalta tuovat esiin sen, miten arkkitehtuuri luo abstrahoituvaan maailmaan lämpimiä hyvän elämän paikkoja.”

”Sivistystä on myös rakennuskannan arvojen vaaliminen. 1970-luvun rakennukset ovat nyt vaaravyöhykkeessä, ja säilyttäviä vaihtoehtoja on tarpeen tuoda esille”, Lehtovuori toteaa.

Palkinnon esiraatiin kuuluu tänä vuonna professori Panu Lehtovuoren lisäksi arkkitehti **Sarlotta Narjus**, arkkitehti **Mona Schalin** ja professori **Rainer Mahlamäki**. Esiraadin sihteerinä toimi SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin**.

Jyväskylän yliopiston kirjasto on 1970-luvun julkisen käyttöarkkitehtuurin merkkiteos

Arkkitehti **Arto Sipisen** vuonna 1974 suunnitteleman Jyväskylän yliopiston kirjaston peruskorjauksesta on vastannut arkkitehdin poika, **Ari Sipinen** (Arkkitehtitoimisto Sipinen). Vuosi sitten avautunut, 'Keltaisena kirjastona' tunnettu rakennus on nyt nimeltään Lähde. Aikoinaan kirjasto keräsi huomiota sekä arkkitehtuurinsa että toiminnallisen konseptinsa

takia. Avoimesti saavutettavat kirjakokoelmat ja opiskelijoiden yhteisölliset oleskelutilat olivat kiitettävä uutuuksia.

Peruskorjauksessa rakennuksen tilat muutettiin vastaamaan yliopiston tulevia tarpeita, samalla kun kirjaston alkuperäinen tilallinen idea, värimaailma ja sisäntuloaulan tunnelma säilytettiin. Näkyvimpiä muutoksia ovat alempien kirjavarastokerrosten uusi käyttö ja niiden liittäminen tilallisesti ylempiin kerroksiin avaamalla uusia aukkoja kerrosten väliin. Kirjaston uusi sisäänkäyntiporras kutsuu nyt kävijät suoraan rakennuksen sisäntulohallia kohti. Pilarirungon sallimissa puitteissa on avattu julkisivuun uusia suuria ikkunoita kampusalueen suuntaan. Lopputuloksena on valoisa, helposti lähestyttävä ja käyttäjien yhteisöllisyyttä tukeva, uudistunut oppimisympäristö.

Jätkäsaaren koulu on tiloiltaan tehokas ja samalla väljän hengittävä

Yleisen arkkitehtuurikilpailun tuloksena vuonna 2019 valmistunut Jätkäsaaren peruskoulu on niin sanottu solukoulu, jossa opetustilat on kudottu erilaisiin opetustilanteisiin soveltuviksi tilaryhmiksi keskusaulan ympärille. Koulun suunnitellusta vastasivat **Erkko Aarti, Kuutti Halinen, Janne Kentala, Arto Ollila ja Mikki Ristola** (AOR Arkkitehdit). Koulurakennus on ottanut merkittävän julkisen rakennuksen roolin parhaillaan rakentuvassa Jätkäsaaren kaupunginosassa.

Rakennuksen selkeä, harkkomainen hahmo poikkeaa tuoreella tavalla yleisestä koulurakennusten arkkitehtuurista. Maantasokerroksen tiilimuuraus juurruttaa talon paikoilleen ja ylempien kerrosten vaaleus liittää rakennusta laajempaan Jätkäsaaren kaupunkimaisemaan. Julkisivujen jäsentelyn ideana on ehjän pinnan ja ikkuna-aukkojen tiivis leikki. Hienostunutta valon käyttöä täydentävät kattojen ”valokaivot”. Arkkitehtuurin laadun viimeistelee virkeän värikäs piha. Komea ja kauniisti ylävalaistu keskustila on rakennuksen ydin. Näköyhteydet keskusaulan ja opetustilojen välillä muodostavat hyvän lähtökohdan selkeälle orientaatiolle. Tilallinen ratkaisu muodostaa vaihtelevan kudelman erilaisia opetustilanteita varten. Koulu on tehokas ja samalla väljän hengittävä.

Taidesauna liittyy uuteen, sosiaaliseen saunakulttuuriin

Mänttä-Vilppulassa sijaitseva Serlachiuksen museo tilasi rantasaunan suunnittelun Gösta-museokilpailun voittaneelta espanjalaiselta arkkitehtikolmikolta. **Héctor Mendoza, Mara Partida ja Boris Bezan** (Mendoza-Partida Architectural Studio ja BAX Studio) ovat toteuttaneet tänä kesänä valmistuneen saunan suomalaisen Planetary Architecture -toimiston arkkitehtien, **Pekka Pakkasen ja Anna Kontuniemen** kanssa. Betonirakenteinen sauna sijaitsee Gösta-museon edessä, Melasjärven rannalla.

Materiaalivalinta ei ole ainoa suomalaista sauna-arkkitehtuuria uhmaava päätös, vaan Taidesauna herättää suomalaisessa, arkaaisen ja karun hirsisaunakulttuurin kyllästävässä kävijässä matkan täysin odottamattomaan saunamaailmaan. Lopputulos on elämyksellinen, tekijöidensä kulttuuritaustoista ammentava saunapolku, jonka varrelle on sijoitettu mittava määrä myös muuta taidetta. Polku päättyy ulkotilan kautta kuljettavaan löylyhuoneeseen. Taidesauna liittyy selvästi uuteen saunakulttuuriin, jossa perinteisen hiljentymisen ja peseytymisen sijaan saunomisesta haetaan elämyksiä ja sosiaalista yhdessä olemista.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto myönnetään kolmen viime vuoden aikana valmistuneen uuden rakennuksen tai rakennusryhmän suunnittelusta tai korjaussuunnittelusta. Palkinto voidaan myöntää joko suomalaisen tai ulkomaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston Suomeen suunnittelema työstä tai suomalaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston ulkomaille suunnittelema työstä. Palkinnon tarkoitus on lisätä arvostusta luovaa korkealuokkaista arkkitehtuuria kohtaan sekä nostaa esille arkkitehtuurin kulttuurista arvoa ja hyvinvointia lisäävää merkitystä.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on arkkitehtien ammatillinen ja aatteellinen yhteisö, joka toimii aktiivisesti arkkitehtuurin ja korkealaatuisen elinympäristön puolesta. Vuonna 1892 perustetun Suomen Arkkitehtiliiton jäsenenä on noin 3 100 yliopistotason tutkinnon suorittanutta arkkitehtia. Lisäksi SAFAssa on noin 600 opiskelijajäsentä.

Medialle:

Median yhteydenotot: Leena Salokoski, Noon kollektiivi, puh. 0500 492 763,
leena@noonkollektiivi.fi

Kuvamateriaali, esiraadin perustelut ja tarkemmat tiedot kohteista [TÄSTÄ LINKISTÄ](#)

Muut lisätiedot: esiraadin pj. Panu Lehtovuori puh. 050 525 0252 / esiraadin sihteeri, SAFAn pääsihteeri Paula Huotelin puh. 040 556 2827

Verkkosivut: www.arkkitehtuurinfinlandia.fi

Facebook: www.facebook.com/ARKFinlandia

Instagram: www.instagram.fi/arkfinprize

Twitter: twitter.com/ArkfinPrize